

hosszabbítása tárgyában kelt 9100/1934. M. E. sz. r., amely 1934. október 21. napjával lépett életbe, és amely e cselédek megélhetését legalább is a télen át biztosítani kívánja, kimondja, hogy a gazda és a gazdasági cseléd közt fennálló azoknak az éves szerződéseknél az időtartama, amelyek a jelen rendelet hatálybalépése és 1935. március 31. napja közötti időben végződnek, 1935. március 31. napjáig meghosszabbíthatók. Ehhez képest az ily szerződést a gazdának vagy gazdasági cselédnek a szerződés lejáratá előtt legalább két hónappal tett nyilatkozatával csak 1935. március 31. napjával lehet megszüntetni.

Előbbi rendelkezések nem nyerne alkalmazást: 1. a juhász (juhászbojtár) tennivalóinak ellátására irányuló szerződésekre; 2. a szőlő- vagy kertgazdaságban (dohánykertészetben) alkalmazott gazdasági cseléd szerződésére; 3. ha a szolgálati szerződést a gazda a gazdaság haszonbérbeadása vagy a haszonbérleti viszony megszűnése miatt szünteti meg, vagy ha a szerződésnek az eredetileg megállapított időpontban való megszűnését a gazdálkodó személyében egyéb okból beálló változás az eddigi gazda érdekében indokolja; és végül 4. ha akár a gazda, akár a gazdasági cseléd a szolgálati viszony megszűnése utáni időre a jelen rendelet hatálybalépése előtt vállalt kötelezettségének a rendelet fenti rendelkezéseinek alkalmazása esetében nem tehetne eleget.

A rendelet a fenthivatkozott törvényhelyek érvényét a további időre nem érinti.

A vagyonátruházási illetékekről szóló 1920:XXXIV. t.-c. 23. §-a: a vagyonátruházási illetékekért fennálló dologi kezességet részletesen szabályozza. E törvényhelyet részben módosítja, részben kiegészíti és ezért — a toldás-foldás elkerülése céljából formailag is — hatályon kívül helyezi a 8900/1934. M. E. sz. r.

A törvény szerint a vagyonátruházási illeték az illeték tárgyait csakis szigorúan az *illetéktőke* erejéig terhelte törvényes zálogjoggal; a rendelet e törvényes zálogjogot kiterjeszti az illeték kamataira is. Így segített magán a rendeletalkotás azon állandó bírői — és pedig úgy rendes bírósági, mint közigazgatási bírósági — gyakorlattal szemben, amely törvény rendelkezését nem engedte kiterjesztőleg értelmezni és a törvényes zálogjogot szigorúan csakis a tőke erejéig fennállónak ismerte el.

Az változatlanul áll továbbra is, hogy a törvényes elsőbbség a behajtási költségekre, bírságokra és egyéb járulékokra nem terjed ki, ezek tehát csak a bejegyzés rangsorában elégíthetők ki.

Változatlanul maradt továbbra az a rendelkezés is, hogy az ingatlant terhelő öröklési, ajándékozási és ingatlanvagyonátruházási illeték két évig telekkönyvi bejegyzés nélkül is megelőzi az ingatlant terhelő magánjogi követeléseket. De a szabály egy további elágazásában változás állott be és pedig ugyancsak in favorem aerarii.

Míg ugyanis a törvény 23. §-ának 4. bek.-e szerint, ha a vagyonát-

ruházási illetéket az átruházott ingatlanra 2 évi határidőn belül beadott szabályszerű kérvény alapján telekkönyvi bejegyzéssel is biztosították. az illetékkövetelés törvényes elsőbbsége *további öt évig* állott fenn, azontúl pedig csak a bejegyzés rangsorában nyerhetett kielégítést, addig az új rendelet a törvényes elsőbbségnek öt évre való korlátozását elejti, vagyis a két éven belül kért bejegyzés alapján az illeték törvényes elsőbbsége *korlátlan időre* biztosítottatik.

A rendelet okt. 14-én lépett életbe.

* * *

A törvénykezési illetékek bélyeggel lerovásánál előforduló mulasztások következményeiről szóló 8800/1934. M. E. sz. r., amely ez év október 15-én lépett életbe, kétféle jellegű rendelkezést tartalmaz: jogszabálmódosítást és amnesztiás rendelkezéseket.

A törvénykezési illetékekről szóló 1914. évi XLIII. t.-c. 82. és 83. §-ainak rendelkezéseit megváltoztató 1920. évi XXIV. t.-c. 42. §-a kimondotta, hogy aki a bíróságok előtt folytatott eljárásban az illetékeket éppen nem, vagy hiányosan róttá le, az emiatt ellene felvett lelet alapján a megrövidített illeték *négyszeres* összegének megfizetésére kötelezendő, azzal azonban, hogy amennyiben megrövidített illetéket és annak felét a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 15 napon belül megfizeti, a felemelt illeték többi részének megfizetése alól mentesül.

Az új rendelet ezt mindenekelőtt abban változtatja meg, hogy a mulasztó fél a megrövidített illeték *háromszorosának* megfizetésére kötelezendő csak, s hogy továbbá, ha a fél az egyszeres illeték és esetleges kamatok megfizetésén felül felemelt illeték fejében az egyszeresnek 30%-át 30 nap alatt, vagy 60%-át 60 nap alatt, vagy 90%-át 90. nap alatt megfizeti, a felemelt illeték többi részének megfizetése alól mentesül.

E határidőket a *fizetési meghagyás* kézbesítése napjától kell számítani. Azonban a jogorvoslati hatóság a fizetési meghagyás kézbesítésének napja helyett kezdődő időpontként a *jogorvoslati határozat* kézbesítésének napját állapíthatja meg, ha a felemelt illetékek kiszabásával szemben használt jogorvoslati kérelemnek nem ad ugyan helyt, de úgy látja, hogy a fél jóhiszeműen remélhetett egészen vagy nagyobb részben helytadó határozatot. Eddig az óvatos ügyvéd még akkor is kénytelen volt a fizetési meghagyás vételetől számított 15 napon belül a másfélszeres illetéket befizetni, ha legjobb tudása és meggyőződése szerint az alaptalan volt ugyan, azonban nem akarta magát a kizártnak mégsem tekinthető kedvezőtlen határozat esetén a kedvezmény helyrehozhatatlan elvesztésének kitenni; azután a főlösen befizetett illeték visszatérítést kellett szorgalmaznia. Az új szabály erőszben méltányosabb helyzetet teremtett.

A lelet mérséklésére vonatkozó szabályok nem érvényesülhetnek visszahatólag, vagyis oly esetekben, amikor a mulasztás a rendelet életbelépte *előtt* történt. A rendelet egyik amnesztiális rendelkezése